

14.10.2024

Maa- ja metsätalousministeriö
PL 30
00023 VALTIONEUVOSTO

Yhteenveto kuulemispalautteesta; ehdotus Etelä-Savon merkittäviksi tulvariskialueiksi sekä tulvariskien hallintasuunnitelmien ja ympäristöselostuksen valmistelusta

Etelä-Savon elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus on tehnyt ehdotukset Etelä-Savon merkittäviksi ja muiksi tulvariskialueiksi. Ehdotukset sekä Etelä-Savon ELY-keskuksen vesistöalueiden alustavien tulvariskiarvioiden tausta-asiakirjat olivat nähtävillä 8.3.–17.6.2024. Nähtävillä oli myös asiakirja "Tulvariskien hallintasuunnitelman ja ympäristöselostuksen valmistelun osallistuminen, tiedottaminen ja kuuleminen".

Lausuntonsa antoivat seuraavat tahot:

- Rantasalmen kunta
- Etelä-Savon hyvinvointialueen pelastustoimi
- Etelä-Savon maakuntaliitto
- Suomen Omakotitaloliitto ry
- Väylävirasto
- Kainuun ELY-keskus/patoturvallisuusviranomaisen

Tiivistelmät lausuntojen sisällöstä

Rantasalmen kunta:

Rantasalmen kunnan ympäristönsuojeluviranomainen lausuu, että ei ole tullut ilmi, että Rantasalmen alueella olisi merkittäviä tai muita tulvariskialueita, joten ehdotus on pätevä. Ympäristöselostus on asianmukainen ja riittävä.

Etelä-Savon hyvinvointialueen pelastustoimi:

Pelastustoimella ei ole huomautettavaa ehdotuksessa tehtyihin arviointeihin ja johtopäätöksiin. Pelastustoimi pitää kuitenkin tärkeänä, että vaikka varsinaisia merkittäviä tulvariskialueita ei Etelä-Savossa olekaan tunnistettu, tulviin varautumista kehitetään maakunnassa yhteistyössä soveltaen saman tyyppistä toimintamallia. Tärkeää on muodostaa yhteinen tulviin varautumista kehittävä työryhmä, laatia/päivittää ennakoivat tulvavaara- ja tulvariskikartat Etelä-Savon suurimmille vesistöille (Kyyvesi,

14.10.2024

Puulavesi, Saimaa) sekä Etelä-Savon valmiusjohtoryhmätason toimintaohjekorttien tueksi toimintamallilistaus/tarkastuslista yhteisistä toimenpiteistä tulvatilanteissa. Pelastustoimi ehdottaa lisäksi vesi.fi -tulvasivuille täydennyksiä.

Etelä-Savon maakuntaliitto:

Etelä-Savon maakuntaliitto pitää ehdotusta merkittäviksi Etelä-Savon tulvariskialueiksi oikeana ja hyvin perusteltuna. Maakuntaliitolla ei ole huomautettavaa ehdotukseen tai sen ympäristöselostuksen lähtökohtiin, tavoitteisiin tai valmisteluun.

Suomen Omakotitaloliitto ry:

Suomen Omakotitaloliitto ry:n toimittamassa lausunnossa tuodaan esille vapaa-ajan ja pientaloasukkaiden, kuten omakotitaloissa asuvien, näkökulmat huomioitavaksi kehittämistyössä ja tulvariskeistä tiedottamisessa. Omakotiliitto korostaa, että ELY-keskusten suositukset alimmista rakentamiskorkeuksista tulee ottaa huomioon rakentamisessa. Omakotiliitto nosti esille kuntien merkityksen tulvariskialueiden ohjaukseen jo alueen kaavoituksessa. Tulvatiedottamisen pitää saavuttaa ajoissa kaikki asianosaiset – myös vapaa-ajan asukkaat, jotka eivät ole jatkuvasti paikalla. Se painottaa selkeiden ohjeiden tarjoamisen tärkeyttä tulvasuojauksesta ja tulvatilanteessa toimimesta sekä kannustaa tarjoamaan tulvariskialueiden asukkaille säännöllistä tiedotusta ja koulutusta esim. paikallisten järjestöjen kautta.

Kainuun ELY-keskus/patoturvallisuusviranomainen:

Kainuun ELY-keskus on antanut patoturvallisuusviranomaisena lausunnon yhteisesti kaikille ELY-keskuksille. Patoturvallisuusviranomainen toi esille, että tarkkoja kuvauksia esim. patojen vahingonvaarasta ei tule esittää teksteissä, kuvissa ja kaavioissa eikä myöskään luokiteltujen patojen nimiä suositella mainittavaksi. Se myös korosti, että pysyviä tulvapenkereitä jo suunniteltaessa tulee olla yhteydessä patoturvallisuusviranomaiseen mitoituksen ja luokittelutarpeen selvittämiseksi.

Patoturvallisuusviranomainen piti tärkeänä, että se kutsutaan viranomaisten tulvapalavereihin tulvatilanteessa.

Patoturvallisuusviranomainen myös toivoi nimeämistä tulvaryhmiin.

Väylävirasto:

Väyläviraston näkemyksen mukaan ELY-keskukset ovat tunnistaneet ja rajanneet vesistöjen ja rannikkoalueen merkittävät ja muut tulvariskialueet asianmukaisin perustein. Väylävirasto korostaa lausunnossaan, että tulvien vaikutukset liikenneinfrastruktuuriin on tärkeitä huomioida. Erityisesti tieliikenteen osalta tulee varmistaa, että tieluokiltaan vilkkaimmat tiet ovat erityisesti kriittisen tarkastelun alla ja niiden tieosuuksien estyessä ovat myös kiertotiemahdollisuudet käytettävissä. Väylävirasto tuo esille, että sillä on tiedossa tulvaherkät teialueet. Väylävirasto pitää tärkeänä sidosryhmien vuorovaikutusta tulvariskien hallintasuunnitelmien laatimisen eri vaiheissa ja haluaa osaltaan olla tarpeen mukaan mukana työssä, sillä tulvariskit voivat aiheuttaa merkittävää haittaa väylänpidolle ja liikenteelle etenkin ilmastonmuutoksen edetessä.

14.10.2024

Kuulemispalautteen huomioiminen sekä vastine lausuntoihin

Kuulemispalautteissa ei noussut esille sellaisia asioita tai seikkoja, joiden perusteella olisi ollut tarpeen tehdä muutoksia ELY-keskuksen ehdotukseen Etelä-Savon merkittäviksi tai muiksi tulvariskialueiksi. Muutoksia ei myöskään ollut tarpeen tehdä alustavien arvioiden tausta-asiakirjoihin.

Etelä-Savon hyvinvointialueen pelastustoimi nosti lausunnossaan esiin tulviin varautumisen kehittämisen tärkeyden yhteistyössä soveltaen tulvaryhmien toimintaa sekä tulvakarttojen laatimisen ja päivittämisen tärkeyden. Tulvakarttoja pyritään laatimaan ja päivittämään tärkeimmille vesistöille. Kyyveden tulvavaarakartta, tulvariskikartta ja ilmastonmuutosarviot laaditaan, mikäli työhön osoitetaan.

Suomen Omakotiliitto ja Väylävirasto nostivat lausunnoissaan esille viestinnän ja yhteistyön tärkeyden. Tulvariskistä pyritään viestimään aikaisempaa paremmin, esim. tulvakarttojen päivityksistä tiedotetaan alueellisesti ja vesi.fi-palvelun tulvaohjeita tullaan päivittämään. Esimerkiksi keväällä 2024 tiedotettiin vapaa-ajanasukkaita uhkaavasta tulvasta tekstiviesteillä sähköverkko-operaattoreiden ja vesihuoltolaitoksien kautta Etelä-Savossa. Väyläviraston esittämät näkökohdat tullaan huomioimaan tulvariskien hallinnan suunnittelun seuraavissa vaiheissa.

Patoturvallisuusviranomaisen esittämät näkökohdat tullaan huomioimaan. Kuulemis- ja tausta-asiakirjoja tarvittaessa vielä päivitetään ohjeistuksen mukaisesti.